

مسجد حضرت ولی عصر(عج) بوین میاندشت و موقوفات آن

حمدیرضا میرمحمدی

شهر بوین میاندشت مرکز بخشی به همین نام در شهرستان فریدن در استان اصفهان است. در فاصله ۸ کیلومتری آن شهر فعلی افوس واقع است. شهر افوس که در گذشته روستایی بیش نبوده و اقوام گرجی ساکن در آن از نسل گرجی هایی هستند که شاه عباس صوفی آنان را از گرجستان به ایران کوچاند، آداب و رسوم خاص داشته و برخی از این آداب و رسوم هنوز هم پابرجاست، از جمله این رسوم، پادشاهی زن یا جشن محصول است که امروزه منسوخ شده. این رسم تا اوایل دهه پنجاه پایرجا بوده و اجرا می شده است. جشن پادشاهی زن که در بین اقوام گرجی معمول بوده است بدین شرح است: این جشن که مصادف با برداشت محصول است معمولاً ۸۰ روز بعد از فروردین برگزار می شد. برگزاری جشن، روز مخصوص نداشته و رسم چنان بوده که در یکنی از روزهای اواخر بهار انجمنی

**بنیانگذار مسجد
حضرت ولی عصر (عج) : پیش از
اطلاع از جریان و
نفوذ پیروان فرقه
ضاله بهایی و سفر
استاندار وقت به آن
منطقه و بازی های
سیاسی احساس خطر
شد و راه عقلایی
جلوگیری از این خطر
راساختن مسجدی
به نام حضرت ولی
عصر (عج) در بویین
میاندشت به عنوان
پایگاه دینی و تبلیغی
برای پیشگیری از
خطرات احتمالی
آینده دیده و اقدام به
تأسیس آن کردیم.**

از ریش سفیدان و بزرگان به همراه تنی
چند از زنان با تجربه و مسن تشکیل می شد
و این انجمن روز قطعی برگزاری جشن و
نیز مقدمات آن را فراهم نموده و به پیشنهاد
انجمن، زنی را از میان زنان روستا با ویزگی های
خاص به عنوان شاه انتخاب می نمودند و توسط
دشتستان روستا، روز انجام جشن به مردم رسماً اعلام
می شد و میدان مرکزی روستا جهت برگزاری جشن،
چراغانی و مفروش و کرسی ها و تخت و بارگاه بر پا
می شد. در روز جشن هیج مردی نباید در روستا باشد.
بنابراین عصر روز قبل از جشن تمامی مردان از روستا
خارج شده و به محل که «سرچشممه» نامیده می شد -
حدود ۴ کیلومتری روستا - می رفتند. در آنجا نیز مردان
مراسmi خاص بر پا می نمودند. با شروع جشن دروازه های
روستا فرق می شد و هیچ مردی یا پسری حق ورود به
روستا را نداشت. و شاه منتخب در آن روز اولم و نواہی
صادر می کرد و کارهایی که در روستا لازم به نظر می رسید
و در طی سال معوق مانده بود انجام می شد.^۱

در سال ۱۳۴۸ در زمان برگزاری این جشن استاندار
وقت اصفهان ضمن مسافرت به شهرستان فریدن به
روستای افوس رفته و از نزدیک شاهد برگزاری این
مراسم بوده و با شاه این مراسم در آن سال گفتگو داشته
است. همزمان با این آمیختگی های قومی، زبانی، فرهنگی و
مذهبی^۲ مشکلات ناشی از آن، گروهی نیز سعی در ترویج و
اشاعه فرقه ضاله بهائیت را در این منطقه داشته اند.

بنیانگذار مسجد حضرت ولی عصر (عج) می گوید: در همان اوقات
یکی از اقوام ایشان (مرحوم حاج حیدر کاویانی) که ساکن بویین
میاندشت و از محترمین محل بوده و بعداً در ساختمان مسجد مذکور
سهم بسزایی داشته از ایشان جهت حضور در بویین میاندشت دعوت
به عمل آورده و بنیانگذار مسجد در آنجا پس از اطلاع از جریان
و نفوذ پیروان فرقه ضاله بهایی و سفر استاندار وقت به آن منطقه و
بازی های سیاسی احساس خطر نموده و راه عقلایی جلوگیری از
این خطر را ساختن مسجدی به نام حضرت ولی عصر (عج) در بویین
میاندشت بعه عنوان پایگاه دینی و تبلیغی برای پیشگیری از خطرات
احتمالی آینده دیده و اظهار می نماید در صورتی که قطعه زمینی در
اختیارشان قرار دهدن اقدام به بنیاد مسجد می نماید.

پیشنهاد بنا نهادن مسجد در بین بزرگان منطقه مطرح و مقدمات آن
با واگذاری یک هزار متر مربع زمین به ایشان فراهم می شود. حضرت
آیت الله حاج شیخ غلامعلی حاج شریفی دامت برکاته (بنیانگذار
مسجد) پیشنهاد و ایجاد چنین مرکز و پایگاهی دینی را با حضرت
آیت الله العظمی حاج سید احمد خوانساری (ره) در میان گذارد و

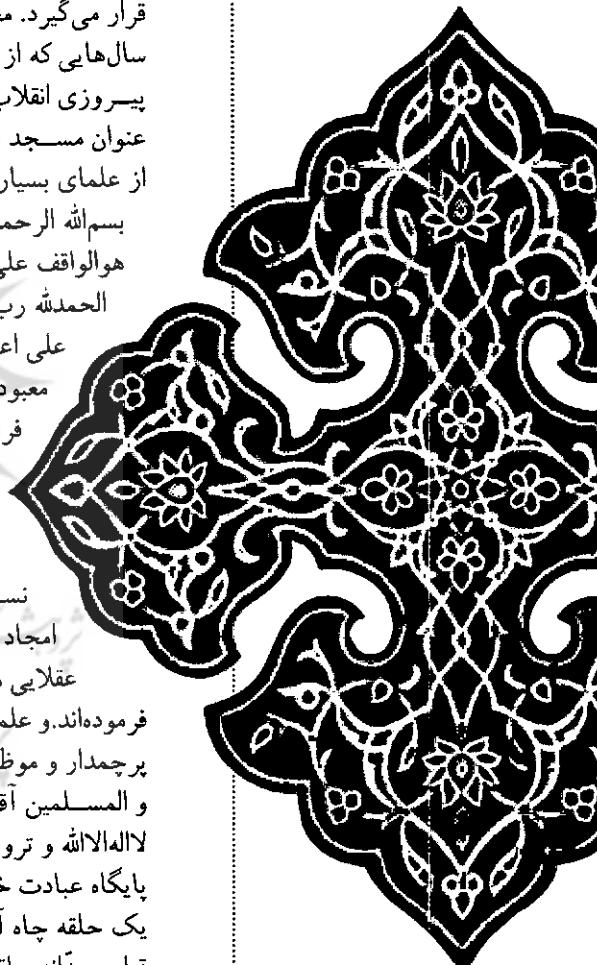
ایشان ضمن تأیید امر و اعلام آمادگی جهت مساعدت با عنایتی خاص مراحل مختلف بنیان و ساخت مسجد را پیگیری می‌کردند. سرانجام طی مراسمی ویژه در ۱۵ شعبان المظہم ۱۳۸۹ قمری مطابق با ۱۵ آبان ۱۳۴۸ همزمان با سالروز ولادت باسعادت حضرت ولی عصر(عج) با حضور جمع کثیری از علمای خوانسار، گلپایگان، خمین و جمعی از علمای حوزه علمیه قم بنیان مسجد با نام مبارک حضرت ولی عصر(عج) نهاده شد. روزنامه اطلاعات در دو نوبت در این خصوص شرح مبسوط منتشر نموده است^۷ مسجد فوق اکنون در مرکز شهر بوین میاندشت واقع است. این مسجد با زیربنای یک هزار مترمربع با طرح و نقشه‌ای که مرحوم حاج حسین لرزاده ارائه نموده در سه طبقه ساخته شده است. طبقه زیرین مسجد به علت سردسیر بودن منطقه بیشتر در فصل زمستان مورد استفاده قرار می‌گیرد. معمار مسجد مرحوم استاد رحیم جهانگیری خوانساری بوده است. مسجد فوق در طی سال‌هایی که از بنیان آن گذشته پایگاهی بوده در جهت ترویج فرهنگ تشیع به ویژه در سال‌های قبل پیروزی انقلاب اسلامی و بعد از پیروزی انقلاب نیز محل برگزاری نماز جمعه بوده و امروز نیز به عنوان مسجد جامع و مرکزی شهر اهمیت بسیار دارد. حاشیه وقف‌نامه مسجد یاد شده تعداد زیادی از علمای بسیاری است متن وقف‌نامه مسجد بدین شرح است:

بسم الله الرحمن الرحيم

هو الواقف على الضمائر والمطلع على السرائر

الحمد لله رب العالمين و صلى الله على خير خلقه و افضل بريته محمد و عترة الطاهرين و لعنة الله على اعدائهم اجمعين الى يوم الدين. وبعد سپاس بي حمد و انتها و ستایش بي منتهی در حوزه معبود بي همتای است که گوهر دل را در پیکر گل و خود را در عالم جان مالک امر و فرمان و داشت را در ملک خرد بطاع و مبسوط اليد داشته و به مقضای الطاف کریابی و رحمت عامه الهی برای هدایت عقل پیامبران پاکروان و به سرای انس روان تا فطرت را به راه خویش که عبودیت و اعمال صالحه است راهنمایی و از تیه غوایت باز دارند و از جمله ام و ملل شیعه اثناعشری را فرز دعوت و شکوه بیعت مفتر نسل بشر لمعه نور احد هستی جان خرد مایه روان دانش رسول مختار و ائمه اثناعشر امجاد اطهار خلفا و جانشینانش تفضیلی عنایت فرموده که در صراط مستقیم اصول عقاید عقلابی و تثبیت تعالی آن به عباراتی حکیمانه مشحون به صلاح و سعادت دنیا و عقبی رهبری فرموده‌اند و علمای اعلام را مصباح هر گونه ظلمتی که از افق ضلالت هر ابله تیرگی کند برانگیخته و پرچمدار و موظف ساخته‌اند. بنابراین تبعاً للطريقة و سیراً على السيرة حضرت مستطاب حجت الاسلام و المسلمين آقای حاج شیخ غلامعلی حاج شریفی خوانساری دامت برکاته برای اعلای کلمه طیبه لا اله الا الله و ترویج احکام منجی عالم بشریت و منهاج ائمه اثناعشر صلوات الله و سلامه عليهم اجمعین پایگاه عبادت خالق عباد و ارشاد اماکن و رقبات خیریه را در قریه بوین فریدن تأسیس و احداث یک حلقه چاه آب در قریه تخامقلوی فریدن ضروری تشخیص داده و حسب الوظیفه متوكلاً على الله قیام مجده و اقدام خدا پسندانه در رقبات متمکلات شرعیه متصرفی خود کما ینبغی مبذول و با طیب خاطر و رضایت کامل خالصاً لوجه الله و طلبًا لمرضاته در اقسام چهارگانه ذیل وقف مؤبد و حبس مخلد شرعی نمودند:

۱. تمام تشكلات مسجد ولی عصر(عج) بوین در بلاک [...] با کافه ملحقات و منضمات که حدود آن شرقاً به خیابان ولی عصر(عج) و غرباً از جنوب به شمال اول خانه‌های استاد عباس علائی و دوم آقایان حسین و فرج آقا دوست‌محمدی با توجه به حق عبور آقای استاد عباس علائی برای منزل مذکور از کوچه دو متري فاصل بین توالتهای مردانه و زنانه مسجد و دیوار خود مسجد و بعد از درب توالتهای زنانه به طول چهار متر و عرض یک متر و نیم شارع خاص آقای استاد عباس علائی برای منزل مذکور و شمالاً به کوچه شش متري به نام کوچه مسجد و جنوباً به عمارت ابی‌تیاغی آقای واقف برای مدرسه علوم دینیه و مسجد مذکور بر شرح ذیل منتهی می‌گردد به عنوان مسجد با

قید اینکه وضو خانه و کفش کن‌ها و راهروها و آبدارخانه‌ها و کتابخانه مشمول احکام خاصه مسجد از قبیل عدم توقف جنب و حائض و غیرها نیستند. و ایضاً وضو گرفتن در وضو خانه مسجد و نماز خواندن در غیر مسجد نیز جایز است.

۲. کلیه دو دستگاه حمام عمومی و خصوصی مردانه و زنانه بوسین مسمی به حمام قائم(عج) یا موتورخانه و متعلقات و سایر مستغلات مینیه و منضمات واقع در شش دانگ پلاک‌های [...] که جمعاً به مساحت هشتصد و هیجده ۸۱۸ متر مریع و محدود است شرقاً به باع کورک و غرباً به پیاده رو خیابان ولی عصر(عج) و شمالاً به کوچه حمام و جنوباً به خیابان قائم(عج) پر اعمال خیریه و مسجد مرقوم به این نحو که هر ساله عواید و منافع آنها را پس از ادائی دیونی که فعلاً بابت این ساختمان است و پس از وضع هزینه تعمیرات و تهیه لوازم ضروری و مصلحتی مشروط بر اینکه به هیچ وجه مخالف مقررات شرعیه نیاشد. و پس از وضع حق التولیه مقرر ذیل آنچه باقی بماند در صورت صلاح دید تا میزان یک پنجم(ه) آن را

به مصرف اجرت حمام نیازمندان و مستمندان که از این حمام استفاده می‌نمایند محسوب و چهارین جم(ه) باقی رایا در صورت عدم صلاح احتساب آن یک پنجم(ه) تمام باقی مانده را با منافع سایر رقابت به مصرف حفظ و حراست و آبادانی ظاهری و معنوی مسجد مرقوم از هر حیث و هر جهت تکمیل بنای مسجد و تعلیم و تربیت دینی و ساختن مؤسسات خیریه اسلامیه در بوسین و هر عملی که برای ترویج مذهب حق انتاعشری و تهذیب اخلاق عمومی و تحصیل علوم دینی و ساختن حمام و مؤسسات خیریه در هر یک از قرای فریدن با رعایت الاقرب فالاقرب به قریه بوسین و در تمام موارد الام فالاهم حسب نظریه و تشخیص متولی و تصویب ناظر وقت برسانند.

۳. تمامی شش دانگ عرصه و اعیان به پلاک‌های ۳۳۰ و ۳۳۱ و ۳۳۲ و ۳۳۳ در مجاورت و حد جنوبی مسجد مذکور که شرقاً محدود است به خیابان ولی عصر(عج) و غرباً به خانه‌های آقای امیر طهماسبی و شارع خاص آن منزل و شمالاً به مسجد مذکور و جنوباً به کوچه بن‌بست چهارمتری غضنفری (ادیب) به استثنای دو باب دکان متعلق به آقای حاج محمد باقر جواهری و یک باب دکان متعلق به ورثه مرحوم مشهدی احمدآقا توکلی که در شرق این محدوده طرف خیابان ولی عصر(عج) واقع هستند بر مدرسه و مسجد مرقوم بدین طریق که اول برای سکنای معلمین و متعلمهین علوم دینیه و مروجین طریقه حق انتاعشریه و ائمه جماعت در حال اشتغال و تدریس و در صورت فقدان برای مسجد مرقوم که متولی وقت با نظر ناظر به نحو مقتضی در معرض ایجاد منفعت حلال قرار داده عایدات را پس از تعمیرات و مصارف لازمه موقوفه به مصرف تعمیرات و فرش و آنچه مربوط به مسجد است به هر نحو پیش آید با رعایت الام فالاهم برسانند و کلیه پلاک‌های مرقوم در هر سه مورد فرعی از ۱۹۹ اصلی

واعقات در بیوین فریدن بخشش ۱۳ ثبت اصفهان می‌باشد و محل مسجد را به عنوان مسجد جناب آقای واقف درخواست ثبت نموده‌اند و بقیه به علت عدم فرستاد تاکنون درخواست ثبت نشده و کلیه رقبات در محدوده‌های سابق الذکر وقف است و آنچه و هر چه در محل موقوفات از منقول و غیرمنقول تهیه و ایجاد شود یا از اضافه درآمد از مصارف در هر محل تهیه شود مشمول تمام مقررات مذکور می‌باشد.

۴. چاه و منبع و موتور و لوله‌کشی کامل قریه تخامقلوی^۱ فریدن که چاه در کنار روختانه خضر و منبع آب در تپه سمت شرقی و لوله‌کشی در شوارع و مراکز و معابر عمومی و مسجد و حسینیه تخامقلو وقف جهت عموم است برای مصرف آشامیدنی و اماکن و منازل حق استفاده این عنوان یعنی لوله‌کشی در داخل آنها را ندارند مگر به اذن متولی شرعی و برای تهیه هزینه تعمیرات و خرابی یا تبدیل ادوات و توسعه به هر نحو و هر مقدار صلاح باشد برای استیفاده منافع قرار دهند که از اجرت آن و منافع عایدہ صرف دایر بودن این موقوفه عمومی بشود و تولیت کلیه موارد اربعه مذکوره مادام الحیات با شخص واقف و سپس با اکبر اولاد ذکور و در صورت انقضاض العیاذ بالله با اکبر اولاد ذکور انان نسلا بعد نسل خواهد بود و چنانچه در درجه قبل کبیر نباشد با اکبر درجه بعد به نحو مذکور می‌باشد و در هر مورد با نظرات استصوابی یک نفر از عدول علمای دینی خوانساری در هر جا ساکن باشد و مع فقدان اولاد مطلقاً با عدل اعلم علمای مذکور نظرات استصوابی یک نفر از مراجع تقلید جامع الشرایط اثنا عشری که در تمام مراحل به نحو مذکور متولی و ناظر وقف به هر نحو مصلحت بدانند معمول داشته و رتق و فتق نمایند و چنانچه متولی در قبال خدمات و خدمات خود چیزی خواسته باشد می‌تواند به عنوان حق التولیه از سود خالص بعد از وضع مخارج لازمه محل درآمد به مقداری که بیش از عشر یکدهم نباشد از منافع موقوفات اعم از موجودات یا مستحقات برداشت نماید و نقل و انتقال و قبض و اقیاص و شرایط صحت و لزوم على كل وجه متحقق وقد جرت الصيغة الشرعية على النهج المقرر في الشريعة الالهية «فمن بدأه بعد ماسمه فأنما ائمه على الذين يبدلونه» وقد باوا بغضب من الله و عليهم ما عليهم من الاثم و العذاب الاليم و لعنة الله و سخطه و لعنة الملائكة و الناس اجمعين و لا حول و لا قوة الا بالله العلي العظيم و آخر دعوانا ان الحمد لله رب العالمين به تاريخ غرة ربیع الاول ۱۳۹۹ هـ برابر دهم بهمن ماه ۱۳۵۷ شمسی.

شهر افوس که در گذشته روستایی بیش نبوده و اقوام گرجی ساکن در آن از نسل گرجی‌هایی هستند که شاه عباس صوفی آنان را از گرجستان به ایران کوچاند، آداب و رسوم خاص داشته و برخی از این آداب و رسوم هنوز هم پابرجاست، از جمله این رسوم، پادشاهی زن یا جشن محصول است که امروزه منسوخ شده، این رسم تا اوایل دهه پنجاه پابرجا بوده و اجرامی شده است.

امهار و حواسی
کاکا علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
بسمه تعالیٰ
فى حال الصحة والاختيار و بدون كره ولا جبار اعترف بما رقم فى المتن بحذافيره وقد اجريت صيفة الواقف على النحو المذبور فى التاريخ - غلامعلی الحاج شریفی [مهر] ۱۳۹۹/۳/۱ - [مهر]:

غلامعلی بن محمد ابراهیم.

گواهان وقف

بسم الله تعالى شأنه

اعترف حجۃ الاسلام الواقف سلمه الله بصحة ما رقم اللهم وفقه و ایده لمن تحب و ترضى الموسى
احمد الخوانساری - احمد الموسوی الخوانساری [مهر]: الراجی احمد بن یوسف الموسوی^۲

بسم الله تعالى

اعترف جناب الواقف المحترم بما في الورقة لدى محمد رضا الموسوی گلپایگانی، [مهر]: محمد رضا
الموسوي

بسم الله الرحمن الرحيم

اعترف حجۃ الاسلام الواقف المحترم الشيخ غلامعلی الحاج شریفی بصحة ما رقم في هذه الورقة لدى
في ۲۲ درجت ۱۳۹۹ / سنه کاظم شریعتداری - الواقع بالله الفقی کاظمین الحسن الجعفی

بسم الله تعالیٰ

واقف محترم حجۃ الاسلام آقای حاج شیخ غلامعلی حاج شریفی اقراراً به جميع مسطورات در متن
نزد این حاجات کردند خداوند بر تور توفيق ایشان بیفزاید. سید رضا صدر

بسم الله الرحمن الرحيم

اعترف جناب الراحل واجداً لما هو المعتبر في باب الأقارب والآوقاف في ٢٢ شهر رجب الموجب ١٣٩٩
شهاب الدين الحسيني المرعشى النجفي، [مهر]: شهاب الدين الحسيني^١.

بسم الله الرحمن الرحيم

اعترف حجة الإسلام الواقف بما سطر في الورقة لدى في ٢٢ رجب الموجب ١٣٩٩ الأحرق هاشم الاملي.
[مهر]: الامر كما رقم الانم محمد صادق اللواساني [مهر]: صادق الحسيني^٢.

بسمه تعالى

لقد اعترف حضرت مستطاب الواقف المعظم له بتمام ما نسب اليه لدى في ٢٢ رجب الاصب ١٣٩٩ من
الاحرق خوانساری. [مهر]: مصطفى الحسيني^٣.

بسمه تعالى

اعترف جناب حجة الإسلام وال المسلمين الواقف المحترم الحاج شيخ غلامعلی الحاج شریفی بما رقم في
الورقة لدينا و الامر كما رقم اللهم وفقه و ایده لما تحب و ترضی في ٢٥ شهر رجب الموجب ١٣٩٩ قمری
[مهر]: حسین العلوی^٤، [مهر]: حسین العلوی، محمدعلی بن الرضا^٥، [مهر]: محمدعلی بن محمود الرضوی،
اقل سید صدرالدین محمدی^٦، [مهر]: سیدمهدي خوانساری^٧، [مهر]: سیدمهدي خوانساری، مهدی ابن
الرضا^٨.

بسمه تعالى

الامر كما رقم و اعترف الواقف المحترم بصحة جميع ما رقم في المتن لدى في التاريخ ١٥/٣/٩٩-٥/١١/
٥٧/١١ سیدمهدي موسوی فضیلت^٩.

بسمه تعالى شأنه

مراتب مسطورة متى از رقایت موقوفه و شخصیت حضرت آقای واقف محترم دامت برکاته و جزئیات و
خصوصیات کلا و تماماً مورد گواهی است. محمدکاظم خوانساری^{١٠}. ٥٧١٣/١١/٢٥ - ٩٩/٣/١٥.

بسمه تعالى

الامر كما رقم في المتن جعفر الموسوی الخوانساری^{١١}.

بسمه تعالى

الامر كما رقم - عبدالله کمال عصاری^{١٢}.

بسمه تعالى - الامر كما رقم في المتن في التاريخ - حسین شریعتی^{١٣} - الامر كما رقم اقل مشایخی.
و در ذیل وقف نامه با نوشتهن عبارات ذیل امضای ١٧ نفر از تجار و محترمان بوین، خوانسار و تهران
دیده می شود: اینجانب ان امضایندگان از کلیه محتوای این وقف نامه کاملاً مطلع بوده لذا صحت و حقیقت آن
را جزماً تصدیق نموده به واقعیت و مشروعیت آن حقاً اعتراف داریم بتاريخ متن.

همچنین در سال ١٣٩٧ قمری مطابق با ١٣٥٥ شمسی مرحوم حاج غلامرضا فرهادی بوینی مقداری
از آب و ایملاک خود واقع در بوین و مزرعه «قره داش» را به انصمام یک باب مغازه واقع در شهر بوین
میاندشت را جهت مسجد حضرت ولی عصر(عج) وقف نمود و تولیت آن پس از خود به حضرت آیت الله حاج
شيخ غلامعلی حاج شریفی واکذار نموده است: صورت وقف نامه فوق بدین شرح است:

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على خير خلقه أشرف البرية محمد و آله الطاهرين المعصومين و
لعن على اعدائهم اجمعين من الان الى قيام يوم الدين.

اما بعد عرض اذ اتخرجو انك حاضر گردید جناب خیر الحاج آقای حاج غلامرضا فرهادی بوینی به
شناسته ١٣٦٧ شاهده و ساکن بوین فریدن فرزند مرحوم باقر حاج على نقی بوینی و بعد الحضور طائعاً
راغباً من دون الاكراه والاجبار ببل بالطوع والرغبة والاختيار وقف مؤبد شرعی و حسین مخلد دائمی نمود
همگی و ایتمامیت یست و پنج مقالی از آب و املاک بوین فریدن به انصمام نیم شعیر مشاع از کل ندو و
شعیر از آب و املاک مزرعه قره داش بوین با جميع متعلقات و منشآت شرعیه و عرفیه املاک های

مرقوم از آبی و دیمی و تلال و جیال و عیون و انها و مراتع و مرابض و تاک معنیه و اشجار مغروسه اعم از مشمره و غیرمشمره چه در آب و املاک بوین و چه در مزرعه قره‌داش بوین به نحوی که مالک و متصرف و در ید مالکانه خود ایشان بوده است و یک باب مغازه واقعه در بوین فریدن جنب خیابان محمد رضا شاه که مغازه مرقوم محدود به حدود اربعه ذیل است: شمالاً و جنوباً به مغازه‌های مرحوم حاج ابراهیم فرهادی بوین و غرباً به پیاده‌رو خیابان مذکور و شرقاً به خانه‌های مشهدی درویش فرهادی بوینی برای مسجد حضرت ولی عصر عجل الله تعالی فرجه الشریف واقعه در بوین میاندشت فریدن که بر حسب اراده مبارکه حضرت آیت الله العظمی جناب آفای حاج سید احمد موسوی خوانساری مد ظله العالی و مسامعی جمیله حجۃ‌الاسلام و المسلمين جناب آفای حاج شیخ غلامعلی حاج شریفی خوانساری بنیاد شده است، که عواید موقوفه همه سال پس از وضع مخارج لازمه به مصرف مسجد مذکور اعم از تعمیم ساختمان یا مرمت بنا یا خرید فرش یا نگاهداری امام جماعت برای مسجد مرقوم با رعایت الامم فالاهم با نظریه متولی بررسد و تولیت آن مدام الحیات با خود واقع یعنی جناب آفای حاج غلامرضا فرهادی بوده باشد و پس از آنکه ایشان داعی حق را لیک گفتند تولیت آن با جناب حجۃ‌الاسلام و المسلمين آفای حاج شیخ غلامعلی حاج شریفی خوانساری و پس از ایشان با هر کس که از طرف ایشان به تولیت مسجد منصوب شده باشد یعنی با متولی شرعی وقت و با بودن متولی شرعی با مجهد جامع شرایط فتوی بوده باشد و حق التولیه آن به قرار ذیل است: تا زمانی که تولیت آن با خود واقع یعنی جناب آفای غلامرضا فرهادی مرقوم است از عواید مورد وقف نه دهم (۱/۱) آن را بابت حق التولیه بردارند و یک دهم آن را به مسجد مرقوم پیردازند و پس از ایشان یک دهم حق التولیه به متولی وقت و نه دهم (۱/۱) آن مربوط به مسجد مرقوم بوده باشد و به همین نحو صیغه شرعیه جاری شد و رقبات مذکور در این ورقه کلا تحويل وقف داده شد و به تصرف وقف درآمد و هیچ مقامی حق تغییر و تبدیل مرائب مرقومه در این ورقه را نیست «فمن بدله بعد ماسمعه فإنما إنمه على الذين يبدلونه» عذبه الله عذاباً الیما و کان ذالک فی التاریخ بیست و ششم صفر المظفر

هزار و سیصد و نود و هفت قمری مطابق با ۲۶ بهمن ماه ۱۳۵۵ خورشیدی.

پس از امضاء و اثرانگشت واقف و برادر و عیال ایشان در ذیل وقف‌نامه با نوشتن عبارات ذیل امضای

۱۷ نفر از محترمان بوین دیده می‌شود:

مراتب مرقومه با حضور اینجانبنا واقع و امضا و اثرانگشت واقف و برادر واقف و عیال واقف و اقرار و اعتراف واقف متن را استماع و گواهی می‌نماییم.

پی‌نوشت‌ها

۱. سرمدی محمدحسن، «دهکده افوس»، مجله هنر و مردم، شماره ۱۱۲ و ۱۱۳، اسفند ۱۳۵۰ ص ۲۸. لازم به ذکر است که در روستایی «اسک» یا «آب اسک» در آمل نیز زنان روستا در روز موسوم به روز «برفچال» در این روستا به تشکیل حکومتی یک روزه و اجرای مراسمی خاص می‌پردازند و نظم ده و امور آن را به دست می‌کیرند. تفضیل این مراسم را در فرهنگ یاریگری در ایران، جلد اول، اثر مرتضی فرهادی، انتشارات مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۷۳، ص. ۷۴ بخوانید.

۲. فریدن منطقه قومی بدیعی است با ویزگی‌های مزوون، با مردمی از اقوام مختلف. اقوام ساکن در ناحیه فریدن را فارس زیانان، ترکها، گرجی‌ها، ارامنه و لرهاي بختیاري و اعراب خراسانی تشکيل می‌دهند و هر یک از اين اقوام خود داراي تقسيمات و شعباتی متايزند: مير محمدی حميدرضا، دیباچه‌ای بر جغرافیای تاریخی فریدن، انتشارات ارمغان قلم، ۱۳۸۰، ص. ۹۸.

۳. روزنامه اطلاعات، شماره ۱۲۸، ۱۴۸ آبان ۱۳۴۸ و ۱۳ آذرماه ۱۳۴۸.
۴. آبادی تھاقلو در دھستان کرچمبو، بخش بونین و میاندشت در ۲۴ کیلومتری شمال غربی شهر بوین میاندشت واقع است. رک: فرهنگ جغرافیایی آبادی های کشور جمهوری اسلامی ایران، ج ۵۹، گلپایگان، ۱۳۶۹، ص ۴۴.
۵. مرحوم حضرت آیت الله حاج سیداحمد خوانساری (ره) متولد ۱۳۰۹ و متوفی ۱۴۰۵ق و مدفون در حرم مطهر حضرت مقصوده (س) در قم.
۶. مرحوم حضرت آیت الله حاج سیدمحمد رضا گلپایگانی، متولد ۱۳۱۶ و متوفی ۱۴۱۴ق و مدفون در حرم مطهر حضرت مقصوده (س) در قم.
۷. مرحوم حضرت آیت الله حاج سیدکاظم شریعتمداری متولد ۱۳۲۲ و متوفی ۱۴۰۶ق و مدفون در قبرستان ابوحسین قم.
۸. مرحوم حضرت آیت الله حاج سید رضا صدر متولد ۱۳۳۹ و متوفی ۱۴۱۵ق مدفون در صحن مطهر حضرت مقصوده (س) در قم.
۹. مرحوم حضرت آیت الله سید شهاب الدین مرعشی نجفی متولد ۱۳۱۵ و متوفی ۱۴۱۸ق مدفون در کتابخانه خویش در قم خیابان ارم.
۱۰. مرحوم حضرت آیت الله سید محمد صادق لواسانی تهرانی متولد ۱۳۲۲ و متوفی ۱۴۱۱ق مدفون در حرم مطهر حضرت مقصوده (س)، نماینده تام الاختیار مرحوم حضرت امام خمینی (ره) در ایران قبل از پیروزی انقلاب اسلامی.
۱۱. مرحوم حضرت آیت الله سید مصطفی صفائی خوانساری متولد ۱۳۲۱ و متوفی ۱۴۱۳ق مدفون در مسجد بالاسر حرم حضرت مقصوده (س) در قم.
۱۲. مرحوم حضرت آیت الله حاج سید حسین علوی متولد ۱۲۷۸ و متوفی ۱۳۶۸ش مدفون در مسجد آقا میر عظیم در شهر خوانسار مجاور حوزه علمیه علوی خوانساری.
۱۳. حضرت آیت الله حاج سید محمد علی بن الرضا دامت برکاته بینگذار مدرسه علمیه حضرت ولی عصر (عج) (مهدیه) در خوانسار فرزند حضرت آیت الله حاج سید محمود بن الرضا خوانساری.
۱۴. مرحوم حضرت آیت الله حاج سید صدر الدین محمدی خوانساری متوفی ۱۳۶۳ش مدفون در امامزاده سید صالح قصیر در بیدهند خوانسار.
۱۵. مرحوم حضرت آیت الله حاج سید مهدی غصنفری خوانساری متولد ۱۳۲۶ و متوفی ۱۳۸۲ق مدفون در مقبره خانوادگی در خوانسار، ایشان حدود ۴۰ سال امام جمعه شهر خوانسار بود.
۱۶. حضرت آیت الله حاج سید مهدی بن الرضا خوانساری دامت برکاته مدیر مدرسه علمیه حضرت ولی عصر (عج) مهدیه خوانسار، مؤلف ضایا الابصار فی ترجمة علماء خوانسار در ۴ جلد.
۱۷. حضرت آیت الله سید مهدی موسوی فضیلت دامت برکاته از علمای معاصر ساکن در شهر.
۱۸. محمد کاظم خوانساری
۱۹. حضرت آیت الله حاج سید جعفر الموسوی خوانساری فرزند حضرت آیت الله حاج سید احمد خوانساری (ره) ساکن در تهران.
۲۰. آقای حاج شیخ کمال عصاری خوانساری از علمای معاصر ساکن در قم.
۲۱. حضرت آقای حاج شیخ حسین شریعتی از علمای معاصر ساکن در قم.
۲۲. در خصوص مقدار بیست و پنج و بیست مقال زمین توضیح آنکه آب زراعی شهر بوین میاندشت که قطعه زمین مرقومه مذکور در آن واقع است ۱۲ روزه است و در اصطلاح محلی هر آب ۳ من اسلام دارد به بیان دیگر هر ۲۴ ساعت ۳ من آب دارد، بنابراین هر یک من ۸ ساعت و هر نیم من ۴ ساعت آب دارد.

منابع

۱. میر محمدی، حمیدرضا، دیباچه‌ای بر جغرافیای تاریخی فریدن، انتشارات ارمغان قلم، ۱۳۸۰.
۲. سرمدی محمدحسن، «دهکده اقوس»، مجله هنر و مردم، شماره ۱۱۲ و ۱۱۳، اسفند ۱۳۵۰.
۳. سازمان جغرافیای نیروهای مسلح، فرهنگ جغرافیای آبادی های کشور جمهوری اسلامی ایران، ج ۵۹، گلپایگان، سال ۱۳۶۹.
۴. فرهادی مرتضی، فرهنگ یاریگری در ایران، جلد اول، مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۷۳.
۵. روزنامه اطلاعات، شماره ۱۲۸، ۱۴۸ آبان ۱۳۴۸ و ۱۳ آذر (شماره ۵۴ اطلاعات اصفهان)، ۱۳۴۸.
۶. جواهر کلام، عبدالحسین، ترتیب پاکان، جلد ۴-۱، انتشارات انصاریان، ۱۳۸۲.
۷. میر محمدی، حمیدرضا، اختران فروزان خوانسار، انتشارات ارمغان قلم، ۱۳۷۸.
۸. محمد مهدی بن محمد رضا اصفهانی، نصف جهان فی تعریف اصفهان، تصحیح دکتر منوچهر ستوده، امیر کبیر، ۱۳۶۸.